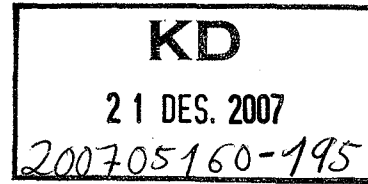

Oslo kommune
Bydel Vestre Aker

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Dato: 19.12.2007

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
200701637-5

Saksbeh:

Sigrød Skrolsvik, 23 47 60 21

Arkivkode:

320

BU-SAK 223/07 HØRING OM ENDRING I BARNEHAGELOVEN

Vestre Aker bydelsutvalg behandlet ovennevnte sak i møte 13. desember 2007. Følgende vedtak ble fattet:

I. Lovfestet rett til barnehageplass

Regjeringen har forslått en lovfestet rett til barnehageplass. Det fremgår i høringsbrevet at Regjeringen har som mål å innføre en rett til barnehageplass og innlemme øremerkede statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunene når det er full barnehagedekning.

Forslag til lovtekst er:

§ 12a: Rett til barnehageplass

Barn som fyller ett år senest ved oppstart i barnehage, jf. § 12, har etter søknad rett til å motta et barnehagetilbud i samsvar med denne lov og tilhørende forskrifter. Barnet har rett til et barnehagetilbud i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfristen for opptaket fastsettes av kommunen.

Bydelsadministrasjonen har bemerket at dette forslaget fremstår som uklart, da det kan synes som om lovforslaget innebærer at det kun er de barn som fyller ett år innen barnehageårets oppstart som har en lovfestet rett til barnehageplass.

Dette vil innebære at barn som er født etter 31. august ikke har en rett til barnehageplass før ett år etter. Noe som vil være svært urimelig ovenfor de småbarnsforeldre som har barn som fyller ett år etter 31. august.

Bydelsadministrasjonen mener Regjeringens forslag innebærer at et slikt forslag i realiteten innebærer at det er en lovfestet rett til barnehageplass kun fra fylte to år. De mener at ordlyden i lovteksten bør gjenspeile realitetene, og har foreslått følgende endring i Regjeringens lovforslag dersom det skal bli gjennomført:

En rett til barnehageplass for alle barn fra senest fylte 2 år.

Bydel Vestre Aker
Bydelsadministrasjonen
Bankgiro: 6004 06 24093
Orgnr.: 970145311

Besøksadresse:
Sørkedalsveien 148

Postadresse:
Sørkedalsveien 148
0754 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 60 01
E-post:
postmottak@bva.oslo.kommune.no

Videre bemerker bydelsadministrasjonen at det må være foreldrenes behov for barnehageplass som skal være styrende for lovfestet rett til plass, og at det derfor bør være to hovedopptak i barnehager pr. år. Det forslås derfor følgende alternative lovtekst:

Alle barn har etter søknad, rett til å motta et barnehagetilbud ved første hovedopptak etter fylte ett år. Kommunene skal ha to hovedopptak i året.

Bydelsutvalget skal bemerke:

Spørsmålet om barnehagetilbud er et nasjonalt ansvar som avgjøres på bakgrunn av de vedtak Stortingsflertallet til enhver tid beslutter. Kommunene skal følge opp lovverket innenfor de budsjettmidler man tildeles.

I den sittende regjeringens tiltredelseserklæring (Soria-Moria-erklæringen) kapittel 10, som blant annet omhandler barnehager, følger det at

”regjeringens mål er full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris”. Videre uttales det at ”barnehager er både et godt pedagogisk tilbud og et godt omsorgstilbud for barn, og en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse”.

Regjeringens forslag til tekst i ny barnehagelov er ikke god nok i forhold til de uttalte målsetninger. Det forslag som bydelsadministrasjonen har foreslått som alternativ over medfører videre at barn mellom 1-1,5 år vil være i en gråsoner uten klare rettigheter.

Skal Regjeringens forslag til lovfestet rett til barnehageplass for alle barn være en realitet må det være en forutsetning at det gis en lovfestet rett fra barnet fyller ett år. Særs hvis man skal ta Regjeringen på ordet om at barnehager er en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse, og også sett i sammenheng med lovfestet lønnet fødselspermisjon i ett år.

Lovforslaget bør utformes i henhold til dette, og for at rettigheten skal sikres gjennomført bør det også lovfestet en frist for kommunen til å fremskaffe plass.

Eksempler fra utlandet:

Sverige:

- Plikt til å skaffe barnehageplass til barn som er fylt ett år.
- Plass må skaffes innen tre til fire måneder fra krav fremsettes.

Danmark:

- Barnehageplass er ikke en individuell rettighet.
- Men kommunen er forpliktet til å tilby et dagtilbud til alle barn over 26 uker innen en måned.

En slik frist av kortere eller noe lengre omfang som disse landene har synes hensiktsmessig.

En slik frist kan løpe fra det er søkt om barnehageplass. For å være sikret barnehageplass innen barnet er ett år kan det for eksempel bestemmes at det må søkes senest tre måneder

før. Kommunen er da forpliktet til å skaffe en barnehageplass innen utløpet av denne perioden.

Både Arbeiderpartiet og SV, som regjeringspartier, ønsker å avvikle kontantstøtten på sikt. Bydelsutvalget er ikke enige i dette, og mener foreldrene må ha en reell valgmulighet. Så lenge Stortingsflertallet fastsetter den rikspolitiske virkelighet, minner imidlertid bydelsutvalget om følgende:

Arbeiderpartiet fremmer i sitt partiprogram:

”Arbeiderpartiet mener at utbygging av barnehagetilbudet, reduserte barnehagepriser, utvidet foreldrepermisjon og småbarnstillegg er bedre tilbud til barnefamilien enn å utvide kontantstøtten”.

SV fremmer i sitt partiprogram:

”Når full barnehagedekning er oppnådd, og tidligst 2008, skal kontantstøtten legges om”

Da må det samtidig sørges for full barnehagedekning og også en lovfestet rett til barnehageplass som følger samfunnets øvrige ”system” – en mor som er ute i jobb allerede ett år etter fødsel, eller også noe før. Noe som forutsetter en lovfestet barnehageplass fra barnet er ett år. Hvor stort kravet på plasser vil bli, vil trolig avhenge av om kontantstøtten fortsatt eksisterer helt eller delvis, men påvirker ikke forslaget til lovtekst under.

Forslag til lovtekst bør være:

Barn har rett til barnehageplass fra fylte ett år. For å være sikret slik plass, må søknad om barnehageplass fremmes senest tre måneder før plassen skal benyttes. Kommunen er pliktig til å skaffe slik plass innen utløpet av denne perioden.

En lovfestet rett til barnehageplass synes da mer klar, og kommunen har en plikt til aktivt å sørge for plass innen en periode som synes overkommelig.

II Rammefinansiering

Når det gjelder punkt 4 og 5 slutter Bydelsutvalget seg til administrasjonens forslag til uttalelse med følgende endringer og tillegg:

Bydelsutvalget skal i tillegg bemerke at det er positive til at det etableres og drives private barnehager i bydelen, og ønsker at det skal tilrettelegges for slik drift gjennom de finansielle virkemidler kommunen og bydelene har til rådighet.

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 2,3,4 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet. Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 3,4,5 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet.

Bydelsutvalget i Vestre Aker mener at det viktigste for foreldre og barn er at dekning og kvalitet sikres gjennom et fritt marked for barnehageplasser. Dette sikres gjennom full likebehandling av private og offentlige plasser. Bydelsutvalget ønsker seg primært en stykkprisfinansiering.

Bydelsutvalget mener at en overføring av barnehagefinansieringen til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. Når rammefinansiering kobles med kommunalt skjønn, og fravær av plikt til å finansiere nye private plasser, betyr dette fare for en grov forskjellsbehandling av private barnehageplasser.

Med en overføring av barnehagefinansieringen til rammen, vil det ikke lenger være mulig for kommunene å sikre at staten fullfinansierer sin del av barnehagereformen. Kommunene vil derfor, f.eks. i en situasjon med sterk vekst i antall barn, komme i en situasjon der de mangler penger til barnehageplasser.

Med fjerningen av rett til driftstilskudd ved bygging av nye barnehager, og at driftstilskudd kun skal gis hvis kommunen finner den nye barnehagen "nødvendig", vil kunne bety en fullstendig stopp i bygging av nye private barnehager som akter å ta opp konkurransen med de kommunale.

Vestre Aker bydelsutvalg mener at hvis loven blir vedtatt vil den i praksis således sørge for at alle kommunale barnehager vil bli skjermet for konkurranse, uansett om de er gode eller ikke. Foreldrenes valgmuligheter vil være taperen

III Innhenting av data

Forslag til nytt § 8 fjerde ledd innebærer at hver kommune skal føre register over fødselsnummeret til barn som går i barnehage. Registeret er ment å skulle benyttes i en nasjonal database for utarbeiding av statistikk, forskning, analyse for å undersøke langsiktige effekter av deltakelse i barnehage i forhold til senere utdanning samt andre forhold som har betydning for sosial utjevning.

Nærmere bestemmelser om rapporteringsplikt, oppbevaring, bruk, utlevering og lagring av slike data skal fastsettes i forskrift.

Bydelsutvalget ser betenkeligheter med forslaget.

Forslaget kan ikke ses vurdert opp mot personopplysningsloven. Dette må gjøres og forskriften må utarbeides i henhold til denne.

Det bør fremgå i forskriften at disse opplysningene kun skal brukes til "overordnet" forskning, og ikke til forskning på det enkelte barn, eventuelt hvor begrenset kan informasjonen brukes, f.eks tilknyttet minoritetsgrupper, barn med ulike sykdommer, diagnoser mv.

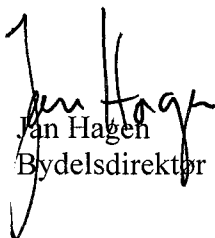
Det bør fremgå nærmere i forskriften hvor lenge slik informasjon kan lagres og eventuelt også benyttes?

Det er også uklart hva konkret skal barnehagene skal rapportere og hvordan skal barnehagene innrapportere slik informasjon? Det skal ikke innhentes og registreres mer

opplysninger på individplan enn det som er strengt nødvendig for formålet, og de bør heller ikke registreres elektronisk på individplan.

Bydelsutvalget forutsetter at dette blir avklart nærmere under lovtilblivelsesprosessen.

Med hilsen

Jan Hagen
Bydelsdirektør

Kopi til: Byrådsavdeling for barn og utdanning

Vedlegg: Protokollutskrift

2007/1637-5
Oslo kommune
Bydel Vestre Aker

Protokollutskrift

Møte: Bydelsutvalget
Møtested: Kantinen Sørkedalsveien 148 3. etg.
Møtetid: torsdag 13. desember 2007 kl. 18.00
Sekretariat: 23476014

Møteleder: Elin Horn Galtung (H)

Tilstede: Anita Asdahl Hoff (H)
Arild Gjervan (H)
Sven Marius Gjeruldsen (H)
John Christian Elden (H)
Trond Lind Petersen (H)
Lars Madsen (H)
Jane Steenbuch (H)
Carl Lindblad (A)
Anne M. Fjermeros (A)
Christian Holmesland (F)
Terje Bjøro (V)
Astrid Charlotte Seeberg (V)

Forfall: Asbjørn Hjerten (F) uoppsettelig arbeid
Ellen Lerberg (SV) uoppsettelig arbeid

Som vara møtte: Beate Holland (F)
Jan Myhr (SV)

I tillegg møtte: Bydelsdirektør Jan Hagen
Avd. sjef Jan O. Nytveit
Avdelingssjef Marit Jansen
Bydelsoverlege Åsa Rytter Evensen
Ass. avd. sjef Lillian E. Aakervik

Møtesekretær: Anne Marie Nordby

Godkjenning av innkalling
Innkallingen ble godkjent uten merknader

Saker behandlet under møte

Sak 223 /07 Høring om endringer i barnehageloven

Sak 223 /07 Høring om endringer i barnehageloven

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endringer i Lov om barnehager.

John Christian Elden (H) fremmet følgende forslag til vedtak:

Høring om endringer i barnehageloven

I. Lovfestet rett til barnehageplass

Regjeringen har forslått en lovfestet rett til barnehageplass. Det fremgår i høringsbrevet at Regjeringen har som mål å innføre en rett til barnehageplass og innlemme øremerkede statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunene når det er full barnehagedekning.

Forslag til lovtekst er:

§ 12a: Rett til barnehageplass

Barn som fyller ett år senest ved oppstart i barnehage, jf. § 12, har etter søknad rett til å motta et barnehagetilbud i samsvar med denne lov og tilhørende forskrifter. Barnet har rett til et barnehagetilbud i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfristen for opptaket fastsettes av kommunen.

Bydelsadministrasjonen har bemerket at dette forslaget fremstår som uklart, da det kan synes som om lovforslaget innebærer at det kun er de barn som fyller ett år innen barnehageårets oppstart som har en lovfestet rett til barnehageplass.

Dette vil innebære at barn som er født etter 31. august ikke har en rett til barnehageplass før ett år etter. Noe som vil være svært urimelig ovenfor de småbarnsforeldre som har barn som fyller ett år etter 31. august.

Bydelsadministrasjonen mener Regjeringens forslag innebærer at et slikt forslag i realiteten innebærer at det er en lovfestet rett til barnehageplass kun fra fylte to år. De mener at ordlyden i lovteksten bør gjenspeile realitetene, og har foreslått følgende endring i Regjeringens lovforslag dersom det skal bli gjennomført:

En rett til barnehageplass for alle barn fra senest fylte 2 år.

Videre bemerker bydelsadministrasjonen at det må være foreldrenes behov for barnehageplass som skal være styrende for lovfestet rett til plass, og at det derfor bør være to hovedopptak i barnehager pr. år. Det forslås derfor følgende alternative lovtekst:

Alle barn har etter søknad, rett til å motta et barnehagetilbud ved første hovedopptak etter fylte ett år. Kommunene skal ha to hovedopptak i året.

Bydelsutvalget skal bemerke:

Spørsmålet om barnehagetilbud er et nasjonalt ansvar som avgjøres på bakgrunn av de vedtak Stortingsflertallet til enhver tid beslutter. Kommunene skal følge opp lovverket innenfor de budsjettmidler man tildeles.

I den sittende regjeringens tiltredelseserklæring (Soria-Moria-erklæringen) kapittel 10, som blant annet omhandler barnehager, følger det at

”regjeringens mål er full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris”. Videre uttales det at ”barnehager er både et godt pedagogisk tilbud og et godt omsorgstilbud for barn, og en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse”.

Regjeringens forslag til tekst i ny barnehagelov er ikke god nok i forhold til de uttalte målsetninger. Det forslag som bydelsadministrasjonen har foreslått som alternativ over medfører videre at barn mellom 1-1,5 år vil være i en gråsonen uten klare rettigheter.

Skal Regjeringens forslag til lovfestet rett til barnehageplass for alle barn være en realitet må det være en forutsetning at det gis en lovfestet rett fra barnet fyller ett år. Særs hvis man skal ta Regjeringen på ordet om at barnehager er en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse, og også sett i sammenheng med lovfestet lønnet fødselspermisjon i ett år.

Lovforslaget bør utformes i henhold til dette, og for at rettigheten skal sikres gjennomført bør det også lovfestet en frist for kommunen til å fremskaffe plass.

Eksempler fra utlandet:

Sverige:

- Plikt til å skaffe barnehageplass til barn som er fylt ett år.
- Plass må skaffes innen tre til fire måneder fra krav fremsettes.

Danmark:

- Barnehageplass er ikke en individuell rettighet.
- Men kommunen er forpliktet til å tilby et *dagtilbud* til alle barn over 26 uker innen en måned.

En slik frist av kortere eller noe lengre omfang som disse landene har synes hensiktsmessig.

En slik frist kan løpe fra det er søkt om barnehageplass. For å være sikret barnehageplass innen barnet er ett år kan det for eksempel bestemmes at det må søkes senest tre måneder før. Kommunen er da forpliktet til å skaffe en barnehageplass innen utløpet av denne perioden.

Både Arbeiderpartiet og SV, som regjeringspartier, ønsker å avvikle kontantstøtten på sikt. Bydelsutvalget er ikke enige i dette, og mener foreldrene må ha en reell valgmulighet. Så lenge Stortingsflertallet fastsetter den rikspolitiske virkelighet, minner imidlertid bydelsutvalget om følgende:

Arbeiderpartiet fremmer i sitt partiprogram:

”Arbeiderpartiet mener at utbygging av barnehagetilbudet, reduserte barnehagepriser, utvidet foreldrepermisjon og småbarnstillegg er bedre tilbud til barnefamilien enn å utvide kontantstøtten”.

SV fremmer i sitt partiprogram:

”Når full barnehagedekning er oppnådd, og tidligst 2008, skal kontantstøtten legges om”

Da må det samtidig sørges for full barnehagedekning og også en lovfestet rett til barnehageplass som følger samfunnets øvrige ”system” – en mor som er ute i jobb allerede ett år etter fødsel, eller også noe før. Noe som forutsetter en lovfestet barnehageplass fra barnet er ett år. Hvor stort kravet på plasser vil bli, vil trolig avhenge av om kontantstøtten fortsatt eksisterer helt eller delvis, men påvirker ikke forslaget til lovtekst under.

Forslag til lovtekst bør være:

Barn har rett til barnehageplass fra fylte ett år. For å være sikret slik plass, må søknad om barnehageplass fremmes senest tre måneder før plassen skal benyttes. Kommunen er pliktig til å skaffe slik plass innen utløpet av denne perioden.

En lovfestet rett til barnehageplass synes da mer klar, og kommunen har en plikt til aktivt å sørge for plass innen en periode som synes overkommelig.

II Rammefinansiering

1. Når det gjelder punkt 4 og 5 slutter Bydelsutvalget seg til administrasjonens forslag til uttalelse med følgende endringer og tillegg:
2. Bydelsutvalget skal i tillegg bemerke at det er positive til at det etableres og drives private barnehager i bydelen, og ønsker at det skal tilrettelegges for slik drift gjennom de finansielle virkemidler kommunen og bydelene har til rådighet.

III Innhentning av data

Forslag til nytt § 8 fjerde ledd innebærer at hver kommune skal føre register over fødselsnummeret til barn som går i barnehage. Registeret er ment å skulle benyttes i en nasjonal database for utarbeiding av statistikk, forskning, analyse for å undersøke langsiktige effekter av deltakelse i barnehage i forhold til senere utdanning samt andre forhold som har betydning for sosial utjevning.

Nærmere bestemmelser om rapporteringsplikt, oppbevaring, bruk, utlevering og lagring av slike data skal fastsettes i forskrift.

Bydelsutvalget ser betenkeligheter med forslaget.

Forslaget kan ikke ses vurdert opp mot personopplysningsloven. Dette må gjøres og forskriften må utarbeides i henhold til denne.

Det bør fremgå i forskriften at disse opplysningene kun skal brukes til ”overordnet” forskning, og ikke til forskning på det enkelte barn, eventuelt hvor begrenset kan informasjonen brukes, f.eks tilknyttet minoritetsgrupper, barn med ulike sykdommer, diagnoser mv.

Det bør fremgå nærmere i forskriften hvor lenge slik informasjon kan lagres og eventuelt også benyttes?

Det er også uklart *hva* konkret skal barnehagene skal rapportere og *hvordan* skal barnehagene innrapportere slik informasjon? Det skal ikke innhentes og registreres mer opplysninger på

individplan enn det som er strengt nødvendig for formålet, og de bør heller ikke registreres elektronisk på individplan.

Bydelsutvalget forutsetter at dette blir avklart nærmere under lovtilblivelsesprosessen.

Christian Holmesland (F) fremmet følgende forslag til vedtak:

II Rammefinansiering nytt avsnitt 3:

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 2,3,4 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet.

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 3,4,5 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet.

Bydelsutvalget i Vestre Aker mener at det viktigste for foreldre og barn er at dekning og kvalitet sikres gjennom et fritt marked for barnehageplasser. Dette sikres gjennom full likebehandling av private og offentlige plasser. Bydelsutvalget ønsker seg primært en stykkprisfinansiering.

Bydelsutvalget mener at en overføring av barnehagefinansieringen til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. Når rammefinansiering kobles med kommunalt skjønn, og fravær av plikt til å finansiere nye private plasser, betyr dette fare for en grov forskjellsbehandling av private barnehageplasser.

Med en overføring av barnehagefinansieringen til rammen, vil det ikke lenger være mulig for kommunene å sikre at staten fullfinansierer sin del av barnehagereformen. Kommunene vil derfor, f.eks. i en situasjon med sterk vekst i antall barn, komme i en situasjon der de mangler penger til barnehageplasser.

Med fjerningen av rett til driftstilskudd ved bygging av nye barnehager, og at driftstilskudd kun skal gis hvis kommunen finner den nye barnehagen "nødvendig", vil kunne bety en fullstendig stopp i bygging av nye private barnehager som akter å ta opp konkurransen med de kommunale.

Vestre Aker bydelsutvalg mener at hvis loven blir vedtatt vil den i praksis således sørge for at alle kommunale barnehager vil bli skjermet for konkurranse, uansett om de er gode eller ikke. Foreldrenes valgmuligheter vil være taperen.

Jan Myhr (SV) ønsket å stemme over følgende avsnitt i Høyres forslag:

Barn har rett til barnehageplass fra fylte ett år. For å være sikret slik plass, må søknad om barnehageplass fremmes senest tre måneder før plassen skal benyttes. Kommunen er pliktig til å skaffe slik plass innen utløpet av denne perioden.

Bydelsdirektørens forslag falt med 14 (8H+2F+1A+2V+1SV) stemmer mot 1 (A) stemme. Høyres forslag til lovtekst "Barn har rett til..." falt med 13 (8H+2F+1A+2V) mot 2 stemmer (1A+1SV).

Høyres hele punkt **I. Lovfestet rett til barnehageplass** ble vedtatt med 12 (8H+2F+2V) stemmer mot 3 (2A+1SV).

Høyres punkt **II.** avsnitt 1. ble vedtatt med 12 (8H+2F+2V) stemmer mot 3 (2A+1SV) stemmer.

Høyres punkt II avsnitt 2. ble vedtatt med 12 (8H+2F+2V) stemmer mot 3 (2A+1SV) stemmer.

Fremskrittspartiets forslag til nytt punkt III avsnitt 3 ble vedtatt med 12 (8H+2F+2V) stemmer mot 3 (2A+1SV) stemmer.

Høyres punkt III ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets vedtak

I. Lovfestet rett til barnehageplass

Regjeringen har forslått en lovfestet rett til barnehageplass. Det fremgår i høringsbrevet at Regjeringen har som mål å innføre en rett til barnehageplass og innlemme øremerkede statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunene når det er full barnehagedekning.

Forslag til lovtekst er:

§ 12a: Rett til barnehageplass

Barn som fyller ett år senest ved oppstart i barnehage, jf. § 12, har etter søknad rett til å motta et barnehagetilbud i samsvar med denne lov og tilhørende forskrifter. Barnet har rett til et barnehagetilbud i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfristen for opptaket fastsettes av kommunen.

Bydelsadministrasjonen har bemerket at dette forslaget fremstår som uklart, da det kan synes som om lovforslaget innebærer at det kun er de barn som fyller ett år innen barnehageårets oppstart som har en lovfestet rett til barnehageplass.

Dette vil innebære at barn som er født etter 31. august ikke har en rett til barnehageplass før ett år etter. Noe som vil være svært urimelig ovenfor de småbarnsforeldre som har barn som fyller ett år etter 31. august.

Bydelsadministrasjonen mener Regjeringens forslag innebærer at et slikt forslag i realiteten innebærer at det er en lovfestet rett til barnehageplass kun fra fylte to år. De mener at ordlyden i lovteksten bør gjenspeile realitetene, og har foreslått følgende endring i Regjeringens lovforslag dersom det skal bli gjennomført:

En rett til barnehageplass for alle barn fra senest fylte 2 år.

Videre bemerker bydelsadministrasjonen at det må være foreldrenes behov for barnehageplass som skal være styrende for lovfestet rett til plass, og at det derfor bør være to hovedopptak i barnehager pr. år. Det forslås derfor følgende alternative lovtekst:

Alle barn har etter søknad, rett til å motta et barnehagetilbud ved første hovedopptak etter fylte ett år. Kommunene skal ha to hovedopptak i året.

Bydelsutvalget skal bemerke:

Spørsmålet om barnehagetilbud er et nasjonalt ansvar som avgjøres på bakgrunn av de vedtak Stortingets flertallet til enhver tid beslutter. Kommunene skal følge opp lovverket innenfor de budsjettmidler man tildeles.

I den sittende regjeringens tiltredelseserklæring (Soria-Moria-erklæringen) kapittel 10, som blant annet omhandler barnehager, følger det at

”regjeringens mål er full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris”. Videre uttales det at ”barnehager er både et godt pedagogisk tilbud og et godt omsorgstilbud for barn, og en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse”.

Regjeringens forslag til tekst i ny barnehagelov er ikke god nok i forhold til de uttalte målsetninger. Det forslag som bydelsadministrasjonen har foreslått som alternativ over medfører videre at barn mellom 1-1,5 år vil være i en gråsonen uten klare rettigheter.

Skal Regjeringens forslag til lovfestet rett til barnehageplass for alle barn være en realitet må det være en forutsetning at det gis en lovfestet rett fra barnet fyller ett år. Særs hvis man skal ta Regjeringen på ordet om at barnehager er en nøkkel til småbarnsforeldres yrkesdeltakelse, og også sett i sammenheng med lovfestet lønnet fødselspermisjon i ett år.

Lovforslaget bør utformes i henhold til dette, og for at rettigheten skal sikres gjennomført bør det også lovfestet en frist for kommunen til å fremskaffe plass.

Eksempler fra utlandet:

Sverige:

- Plikt til å skaffe barnehageplass til barn som er fylt ett år.*
- Plass må skaffes innen tre til fire måneder fra krav fremsettes.*

Danmark:

- Barnehageplass er ikke en individuell rettighet.*
- Men kommunen er forpliktet til å tilby et dagtilbud til alle barn over 26 uker innen en måned.*

En slik frist av kortere eller noe lengre omfang som disse landene har synes hensiktsmessig.

En slik frist kan løpe fra det er søkt om barnehageplass. For å være sikret barnehageplass innen barnet er ett år kan det for eksempel bestemmes at det må søkes senest tre måneder før. Kommunen er da forpliktet til å skaffe en barnehageplass innen utløpet av denne perioden.

Både Arbeiderpartiet og SV, som regjeringspartier, ønsker å avvikle kontantstøtten på sikt. Bydelsutvalget er ikke enige i dette, og mener foreldrene må ha en reell valgmulighet. Så lenge Stortingets flertallet fastsetter den rikspolitiske virkelighet, minner imidlertid bydelsutvalget om følgende:

Arbeiderpartiet fremmer i sitt partiprogram:

”Arbeiderpartiet mener at utbygging av barnehagetilbudet, reduserte barnehagepriser, utvidet foreldrepermisjon og småbarnstillegg er bedre tilbud til barnefamilien enn å utvide kontantstøtten”.

SV fremmer i sitt partiprogram:

”Når full barnehagedekning er oppnådd, og tidligst 2008, skal kontantstøtten legges om”

Da må det samtidig sørges for full barnehagedekning og også en lovfestet rett til barnehageplass som følger samfunnets øvrige "system" – en mor som er ute i jobb allerede ett år etter fødsel, eller også noe før. Noe som forutsetter en lovfestet barnehageplass fra barnet er ett år. Hvor stort kravet på plasser vil bli, vil trolig avhenge av om kontantstøtten fortsatt eksisterer helt eller delvis, men påvirker ikke forslaget til lovtekst under.

Forslag til lovtekst bør være:

Barn har rett til barnehageplass fra fylte ett år. For å være sikret slik plass, må søknad om barnehageplass fremmes senest tre måneder før plassen skal benyttes. Kommunen er pliktig til å skaffe slik plass innen utløpet av denne perioden.

En lovfestet rett til barnehageplass synes da mer klar, og kommunen har en plikt til aktivt å sørge for plass innen en periode som synes overkommelig.

II Rammefinansiering

Når det gjelder punkt 4 og 5 slutter Bydelsutvalget seg til administrasjonens forslag til uttalelse med følgende endringer og tillegg:

Bydelsutvalget skal i tillegg bemerke at det er positive til at det etableres og drives private barnehager i bydelen, og ønsker at det skal tilrettelegges for slik drift gjennom de finansielle virkemidler kommunen og bydelene har til rådighet.

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 2,3,4 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet.

Bydelsutvalget slutter seg til administrasjonens kommentarer til endring i Lov om Barnehager med følgende endringer. Avsnitt 3,4,5 under punkt 5 Finansiering av ikke kommunale barnehager, utgår og følgende tekst settes inn til slutt i avsnittet.

Bydelsutvalget i Vestre Aker mener at det viktigste for foreldre og barn er at dekning og kvalitet sikres gjennom et fritt marked for barnehageplasser. Dette sikres gjennom full likebehandling av private og offentlige plasser. Bydelsutvalget ønsker seg primært en stykkprisfinansiering.

Bydelsutvalget mener at en overføring av barnehagefinansieringen til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. Når rammefinansiering kobles med kommunalt skjønn, og fravær av plikt til å finansiere nye private plasser, betyr dette fare for en grov forskjellsbehandling av private barnehageplasser.

Med en overføring av barnehagefinansieringen til rammen, vil det ikke lenger være mulig for kommunene å sikre at staten fullfinansierer sin del av barnehagereformen. Kommunene vil derfor, f.eks. i en situasjon med sterk vekst i antall barn, komme i en situasjon der de mangler penger til barnehageplasser.

Med fjerningen av rett til driftstilskudd ved bygging av nye barnehager, og at driftstilskudd kun skal gis hvis kommunen finner den nye barnehagen "nødvendig", vil kunne bety en fullstendig stopp i bygging av nye private barnehager som akter å ta opp konkurransen med de kommunale.

Vestre Aker bydelsutvalg mener at hvis loven blir vedtatt vil den i praksis således sørge for at alle kommunale barnehager vil bli skjermet for konkurranse, uansett om de er gode eller ikke. Foreldrenes valgmuligheter vil være taperen.

III Innhenting av data

Forslag til nytt § 8 fjerde ledd innebærer at hver kommune skal føre register over fødselsnummeret til barn som går i barnehage. Registeret er ment å skulle benyttes i en nasjonal database for utarbeiding av statistikk, forskning, analyse for å undersøke langsiktige effekter av deltakelse i barnehage i forhold til senere utdanning samt andre forhold som har betydning for sosial utjevning.

Nærmere bestemmelser om rapporteringsplikt, oppbevaring, bruk, utlevering og lagring av slike data skal fastsettes i forskrift.

Bydelsutvalget ser betenkeligheter med forslaget.

Forslaget kan ikke ses vurdert opp mot personopplysningsloven. Dette må gjøres og forskriften må utarbeides i henhold til denne.

Det bør fremgå i forskriften at disse opplysningene kun skal brukes til "overordnet" forskning, og ikke til forskning på det enkelte barn, eventuelt hvor begrenset kan informasjonen brukes, f.eks tilknyttet minoritetsgrupper, barn med ulike sykdommer, diagnoser mv.

Det bør fremgå nærmere i forskriften hvor lenge slik informasjon kan lagres og eventuelt også benyttes?

Det er også uklart hva konkret skal barnehagene skal rapportere og hvordan skal barnehagene innrapportere slik informasjon? Det skal ikke innhentes og registreres mer opplysninger på individplan enn det som er strengt nødvendig for formålet, og de bør heller ikke registreres elektronisk på individplan.

Bydelsutvalget forutsetter at dette blir avklart nærmere under lovtilblivelsesprosessen.